

Els Segadors

Clixé Joan Mas

Elegia de l'exiliat

«Dolça Catalunya, — Pàtria del meu cor,
quan de tu s'allunya — d'enyorança es mor».

J. Verdaguer

L'exili em clava al pit les set espases
que branda constantment de fel ungides.
Mos braços cerquen roentors de brases:
la Pàtria—Pàtria!—i les amors glatides
i l'amistat daurada que m'arbora.
Mos braços han perdut l'ardent contacte.
Només poden estrènye' una inodora
tenebra amarga de dolor, compacte.

Oh, soledat d'exili! Esponja xopa
que esgota un líquid de melanconia
damunt del llavi, alhora que la copa
que omplia el temps: records de cada dia!
Tinc una set tan forta, que em fa llaga!
Torneu-me a aquella terra sempre viva,
de vent, de blat, de ceps i d'argelaga;
aquella terra amplíssima i activa,
que té un cel lliure inflat d'altres banderes
de glòria esquitxades, desplegadas
triomfalment...

Per Pere Guilanyà

Torneu-me a les voreres
d'aquella mar eterna i sempre jove,
que al pit de les indòmites onades
congria un crit potent de Pàtria nova,
un crit retrunyidor d'amors agudes
d'algues i estels. Dins ses entranyes blaves,
d'un fons de plata i d'esmeragda, rudes.
els vents hi brunzen, odorants de sables,
prenyats de llibertat... Noble fretura!
Torneu-me al mar de Catalunya estricta.

Oh, soledat d'exili! Anella dura
que conté el foc terriblement invicte
del meu anhel! L'amor suspès al buit
es torç, contorsiona, creix, s'esquinça,
sense poguer exprèmer l'or del fruit.
Ni un dolç consol de clariana minça!
Només ombres, eixutes i recloses;
banys de metzines d'un plaer que sagna...
Jo, que bevia el nèctar de les roses
en hores pures d'il·lusió magna,

veig com vacil·la, amb lenta melangia,
ma joventut, sensible i forta encara.
Torneu-me l'estimada que cenyia
amb turbulències de joia clara!...

I l'amistat, que tan de lluny m'arriba!
I l'amistat!... Quina foscò en ma fita!
Ni una encaixada dintre la mà viva,
ni aquell d'emoció infinita...
Sense l'amic, en mon camí d'espines
hi ha espesses polsagueres d'elegies!...
On ets, amic, germà, tu que il·lumines
de pau i complaences?... No series
la mel del viure més perfecte encara?...

Oïu el meu lament al vent que passa.
Un blanc de sal m'empal·lideix la cara
i els ulls s'em cansen de sentir-se massa
dintre aquest cercle de ma vida eixuta.

Sense l'amic, la Pàtria i l'estimada,
l'exili és una reixa d'arç, hirsuta
d'enyoraments... Oh, vida d'or barrada!...

París.

La poesia de Pere Guilanyà és una poesia densa de sentit, saturada de significació. Fuig de la poesia retòrica, per a exprèmer les idees i les imatges en una concisió remarkable. En lloc d'una verbositat excessiva, prefereix silenciar alguns aspectes perquè el lector senti amb més eficàcia tot el lirisme contingut en els seus versos. Es com si el lirisme que només insinua en les seves paraules, fergués en l'ànima del lector i el tes participar de tota la força de la creació poètica. Admirador dels poetes francesos, Pere Guilanyà té, però, preferència per Paul Valéry. D'ell n'ha tret principalment la rel de la seva forma i una mica del lirisme fi, intel·lectual, de l'autor de «La Jeune Parque». Verlaine, però, és qui ha influenciat més el seu lirisme i de totes maneres és el que s'adiu més al propi temperament líric i afectiu.

Els versos de Pere Guilanyà tenen ressonàncies vives. Són rudes, com si cerqués les sonoritats especials de les paraules fortes; tenen un regust aspre que els hi afegeix fortaleza. Jo hi trobo una afinitat amb els del poeta Ventura Gassol, sobre tot amb el Gassol de la poesia «La Nau», que cerca igualment unes paraules i unes rimes musicalment vigoroses. Pere Guilanyà és un nom que s'obre pas en la lírica catalana. — S. LL.